

College van de hoven en rechtbanken

PERSBERICHT v5

Cluster : communicatie

Thema: budget, personeel en efficiënte toewijzing van de middelen

Auteur: P Haenebalcke

1 – INTRODUCTIE: Is de Justitie in gevaar?

Het College van de hoven en rechtbanken (hierna: het College) riep op maandag 17 juni de leidinggevenden van de 49 directiecomités van de rechtbanken en hoven van België in een algemene vergadering samen te Brussel. Op het terrein bestaat heel wat **ongerustheid over de werking en de organisatie**, nu recent in de media geen fraai beeld van Justitie werd opgehangen (de zaak Van Espen, afgeschafte zittingen wegens tekort aan magistraten, gebrek aan logistieke middelen, gefragmenteerde IT, erbarmelijke staat van sommige gebouwen, ...).

Ook in de verkiezingsdebatten werd heel wat aandacht besteed aan de werking van de rechtbanken en hoven. Ook de uitredende minister van justitie koppelde een nieuw mandaat aan een substantiële verhoging van het budget (+ € 750 miljoen) voor het departement.

2 – WAT STELT HET COLLEGE VOOR EN HOE WIL HET DIT REALISEREN?

Het College onderschrijft deze **noodzakelijke budgetverhoging voor justitie**, maar het College maakt zich sterk dat het deze middelen voortaan op een meer verantwoorde en gelegitimeerde wijze kan en zal aanwenden. Het kan beter!

Het College wil, samen met de hoven en rechtbanken werken, aan de modernisering, de eigen organisatie en de dienstverlening Justitie. In afwachting van het autonoom beheer wenst het College **prioritair in te zetten op:**

- de objectivering van de toewijzing van middelen aan de rechtscollèges (middels een coherent allocatiemodel en evenwichtige vacatureplannen);
- de verbetering van de gerechtelijke statistieken (meten is weten);
- de professionalisering van de hoven en rechtbanken als IT-klant.

Deze prioritaire opdrachten vereisen een professioneel uitgebouwde steundienst én de investering in magistraten en gerechtspersoneel. De situatie van de STEUNDIENST op heden is dramatisch en volstrekt niet voorzien op de belangrijke haar toegewezen opdracht.

Hoewel Wet 18 februari 2014 (BS 4 maart 2014) voorzag in de verzelfstandiging van de rechterlijke orde moet op vandaag -ruim 5 jaar verder- vastgesteld worden dat de steundienst nog steeds niet de vereiste middelen en mensen kreeg om haar taak op te nemen.

Het aantal effectieven van de steundienst van het College is op heden teruggelopen tot 17.2 VTE (1 directeur, 1 A3, 3.4 A2, 9.8 A1 en 2 B) voor een dienst die werkt / ondersteuning verleent aan **een organisatie van 1500 magistraten en 4500 griffiers en personeelsleden** (hetzij 1 ondersteunende functie per 350 magistraten/medewerkers).

Een dergelijke werking, -met zo vele belangrijke verantwoordelijkheden op vlak van personeelsstrategie en -beheer, van monitoring en van de uitbouw van een performante IT,- kan op die manier niet verder.

Recent zou de minister nu toch toegezegd hebben dat het College het nodige budget kan aanwenden voor de versterking en de werving van de benodigde profielen voor de steundienst.

3 – HOE MAAKT HET COLLEGE DEZE PRIORITEITEN CONCREET?

3.1 - DRAAIBOEK VACATUREPLANNEN

Het College heeft tot nader order geen beslissingsbevoegdheid inzake personeel, maar het probeert bij te sturen.... Het College bezorgt aan de minister van justitie evenwichtige en geobjectiveerde **voorstellen met betrekking tot het openstellen van plaatsen voor nieuwe magistraten en gerechtspersoneel**. Middels een 'draaiboek vacatureplannen' wordt door het College een methodiek gehanteerd om de open te stellen plaatsen over alle rechtbanken en hoven evenwichtig te verdelen, rekening houdend met de reële bezettingsgraad, vertrekkers, en specifiek noden.

Dit alles is nog verre van ideaal, nu uiteindelijk **de minister nog steeds zelf de beslissingen blijft nemen zowel wat betreft het in te zetten budget als de concrete aanwijzing van vacatures**, soms afwijkt van het advies / voorstel van het College ter zake. Het College heeft geen beslissingsbevoegdheid en geeft enkel advies, mét daarbij de vaststelling dat op heden de wettelijke kaders nog steeds niet ten volle worden ingevuld en er aldus geen andere keuze is dan werken met te weinig mensen!

3.2 – ALLOCATIEMODEL

De hoven en rechtbanken wensen, zoals reeds benadrukt, via het College hun verantwoordelijkheid op te nemen ten opzichte van de rechtszoekende en de maatschappij in het algemeen. In dit kader wordt momenteel de laatste hand gelegd aan **het allocatiemodel bedoeld in artikel 181 van het Gerechtelijk wetboek**. **Dit model maakt het mogelijk om de (personele) middelen toe te wijzen die nodig zijn voor een efficiënte justitie met zo min mogelijk kosten.**

De hoven en rechtbanken wensen aldus in de toekomst mee het openstellen van plaatsen in de magistratuur en bij het gerechtspersoneel aan te sturen, dit volgens een proces dat gebaseerd moet worden op objectieve factoren zoals onder meer uitgewerkt in dit allocatiemodel.

3.3 – ACTIVITEITSSTATISTIEKEN

Sinds het einde van het project werklasmeting van de rechtbanken (eind 2016) heeft het team van statistische analisten zich kunnen toeleggen op de ontwikkeling van de activiteitenstatistieken van verschillende instanties. Er werd voorrang gegeven aan de instanties die toen nog niet over bruikbare gegevens beschikten, namelijk de verschillende afdelingen van de rechtbanken van eerste aanleg, de ondernemingsrechtbanken, de politierechtbanken en de vrederechters. Met de komst van het project voor een verzelfstandigd beheer zijn de criteria voor de kwaliteit van de te genereren gegevens naar boven bijgesteld: deze gegevens moeten exhaustief zijn (d.w.z. de overgrote meerderheid van de activiteiten van een instantie meten) en tegelijkertijd een vergelijking tussen de jurisdicties van eenzelfde instantie mogelijk maken (en vermijden dat appels en peren vergeleken worden).

Om dit niveau van gegevenskwaliteit te bereiken, is het overleg met de experts van het terrein opnieuw intensief op gang gebracht, met name met het personeel van de griffies die de applicaties voor de registratie van de dossiers gebruiken en met de korpschefs. Dit heeft het mogelijk gemaakt om precieze definities van de zaken te formuleren, zoals "hoe wordt een familiezaak afgesloten, met het principe van permanente saisine?", en ook om de registratiepraktijken van de dossiers binnen de instanties te uniformiseren. Daarentegen zijn er nog steeds een groot aantal tests aan de gang binnen de steundienst, tests omtrent de gegevens die voortkomen uit deze definities. Toch beginnen we al

de eerste vruchten te plukken van dit intensieve werk. Het College heeft onlangs voor de bevoegde directiecomités de eerste tel- en registratierichtlijnen voor de burgerlijke en familiezaken gepubliceerd.

Dit omvangrijke werk kon niet worden gedaan zonder bepaalde activiteiten van het analistenteam te onderbreken, zoals de stopzetting van de publicatie van de jaarlijkse statistieken in 2018. Op termijn zal het College, dankzij deze investering van zijn steundienst, zich kunnen profileren als de authentieke bron van de activiteitengegevens van de hoven en rechtbanken. Dit voordeel zal eveneens de weg vrijmaken voor een beredeneerd en rationeel verzelfstandigd beheer.

3.4 - ICT

Het College wil daarbij ook bij voorrang werk maken van een doorgedreven modernisering van de rechtbanken en hun dienstverlening door middel van **een andere aanpak van informatisering**.

Onze ICT- ontwikkeling wordt thans volledig beslist en aangestuurd door de Minister van Justitie en de Stafdienst ICT van de Federale overheidsdienst Justitie. Het College wil dit veranderen en dit samen met de hoven en rechtbanken zelf in handen nemen. Zo willen we verzekeren dat de **informatisering vertrekt vanuit de IT-behoefte van de rechtszoekende, de magistraten en de medewerkers van de hoven** en rechtbanken en niet enkel vanuit de visie van het beleid of de beschikbare technologie en IT- capaciteit van de FOD Justitie.

Hardware en software binnen de rechterlijke orde is hierdoor de voorbije jaren uitgegroeid tot een draak met vele koppen; het ontbreekt aan coherentie in de volledige justitiële keten en onder meer hierdoor is het ook al evenmin mogelijk op een performante wijze te monitoren, te meten en te vergelijken....

Ook op dit punt zijn investeringen en bijkomende middelen gewenst zodat –naast toegankelijkheid en transparantie voor de rechtszoekende, naast gebruiksvriendelijke werkprocessen voor de medewerkers van justitie – ook de monitoring een realiteit kan worden in justitie.

Om dit bereiken zal het College (en de steundienst) investeren in **de werving van een IT-architect, Accountmanagers, Business analisten en projectleiders**. Bedoeling is dat zij het College en de hoven en rechtbanken professioneel ondersteunen bij het ontwikkelen van hun eigen IT-strategie, het formuleren van hun IT-behoefte en de uitrol van IT-projecten. Ook moeten zij de afstemming bewaken met onze ketenpartners zoals het openbaar ministerie en de balie. Dit moet het College toelaten om met de toekomstige ministers van Justitie en onze ketenpartners samen te beslissen over onze IT- prioriteiten en de financiering ervan vanuit het gemeenschappelijk streven naar een beter werkende en moderne Justitie. Het is vervolgens aan de Stafdienst ICT en de IT-leveranciers om deze keuzes loyaal uit te voeren in het kader van een volwaardige klant-leveranciersrelatie.

CONTACT & MEER INFO:

Pol Van Iseghem, voorzitter van het College van de hoven en rechtbanken

Tel. 02/557 46 50 - GSM 0475/80 07 40 - pol.vaniseghem@just.fgov.be

Didier Rinskopf, directeur van de steundienst bij het College van de hoven en rechtbanken

Tel. 02/557 46 07 - GSM 0478/63 47 58 - didier.rinskopf@just.fgov.be